

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoCsp/53/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121214967
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:6121214967.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený splnomocnencom: Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: O. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX, P. W., zastúpená splnomocnencom: Sidor a partneri, s. r. o., so sídlom Železničná 4/A, Hlohovec, IČO: 52 635 970, o zaplatenie 12.570,94 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 19. mája 2021, č.k. 22Csp/44/2021-120, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovaná má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanej priznal nárok na plnú náhradu trov konania voči žalobcovi (výrok II.).

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, 3 a 4, § 53 ods. 9, § 101, § 103, § 111, § 524 ods. 1 a 2, § 565 Občianskeho zákonníka (v texte aj ako „OZ“), ako aj § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, keď uviedol, že keďže žalovaná vznesla námietku premlčania, súd sa z dôvodu hospodárnosti zaoberal vznesenou námietkou premlčania s tým, že dospel k záveru, že námietka bola vznesená dôvodne. Súd mal za to, že citované ust. § 53 ods. 9, § 565 a § 103 Občianskeho zákonníka treba vykladať vo vzájomnej súvislosti. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka začne plynúť premlčacia doba, (ktorá je v zmysle ust. § 101 Občianskeho zákonníka 3 roky) odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Zároveň uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka v prípade spotrebiteľských zmlúv je možné iba vtedy, ak boli splnené podmienky podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pričom podľa tohto ustanovenia je zároveň použitie ust. § 565 Občianskeho zákonníka možné iba v tom prípade, ak bol dlžník v omeškaní so splatením splátky dlhšiu dobu ako 3 mesiace. To znamená, že na to, aby došlo k zosplateniu celej pohľadávky podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka, musí byť dlžník v omeškaní so splatením splátky aspoň tri mesiace. Z uvedeného logicky vyplýva, že ak by táto situácia nenastala, nebolo by možné úver zosplatiť, z čoho potom vyplýva, že splátkou, pre ktorú sa stal zročným celý dlh (podľa ust. § 103 Občianskeho zákonníka) bola splátka, kvôli ktorej bol dlžník v omeškaní po dobu viac ako tri mesiace. Zároveň na to, aby mohlo dôjsť k zosplateniu úveru, musí byť splnená ďalšia podmienka podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a to že dlžník musí byť zo strany veriteľa upozornený na uplatnenie si práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t. j. práva na zosplatenie úveru v zákonom určenej lehote. Z uvedeného dôvodu nie je možné súhlasiť s argumentáciou žalobcu, podľa ktorej ust. §§ 53 ods. 9 a 565 Občianskeho zákonníka, je potrebné vykladať tak, že premlčacia doba

začala plynúť od splatnosti splátky, ktorá nebola zaplatená pred zosplatnením úveru, t. j. splátky splatnej 08.01.2018, keďže k zosplatneniu úveru nedošlo pre nezaplatenie tejto splátky, ale pre nezaplatenie splátky, s ktorou bol dlžník v čase uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka v omeškaní dlhšie ako tri mesiace. Takýto výklad podľa súdu nie je možný vzhľadom na citované ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré musí byť použité pri spotrebiteľských zmluvách a ktoré viaže uplatnenie ust. § 565 výslovne na splátku, s ktorou je dlžník v omeškaní dlhšie ako 3 mesiace. Žalobca argumentuje tým, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo pre nesplnenie splátky splatnej dňa 08.01.2018, t.j. splátky, ktorá predchádzala vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, ktoré nastalo dňa 15.01.2018. V prípade, ak by bolo možné zosplatniť pohľadávku vyplývajúcu zo spotrebiteľskej zmluvy tak, že by bolo možné vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre nezaplatenie splátky, ktorej splatnosť bezprostredne predchádzala vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, tak ako to uvádza žalobca, dostal by sa spotrebiteľ do veľmi nevýhodnej pozície, kedy by sa mohlo stať, že by splatil svoje predchádzajúce dlžné pohľadávky po zákonnej lehote 15 dní a napriek tomu by došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru iba na základe toho, že by nedošlo k zaplateniu splátky splatnej bezprostredne pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru. Súd mal za to, že práve z dôvodu, aby nedochádzalo k takýmto situáciám, bolo v prípade spotrebiteľských zmlúv do zákona doplnené ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorým sa malo zamedziť tomu, aby spotrebiteľ stratil výhodu splátok iba na základe prechodnej neschopnosti splácať dlh. V danom prípade právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú výzvou zo dňa 06.12.2017 na úhradu dlžnej čiastky, ktorá bola k 05.12.2017 vo výške 532,81 eur. Vo výzve je uvedené, že žalovaná mešká so splácaním dlhu viac ako 3 splátky. Podľa zmluvy o úvere boli dohodnuté mesačné splátky vo výške 171,72 eur a splatnosť bola dohodnutá na 8. deň v mesiaci. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná meškala ku dňu výzvy so splatením viac ako 3 splátok (3x 171,12 eur = 515,16 eur), t. j. z uvedeného logicky vyplýva, že žalovaná bola v omeškaní so splatením splátok, ktorých splatnosť nastala pred 05.12.2017, pričom žalovaná uviedla, že išlo o splátky splatné dňa 08.09.2017, 08.10.2017 a 08.11.2017, čo žalobca nerozporoval. K zosplatneniu úveru došlo listom právneho predchodcu žalobcu zo dňa 15.01.2018. K tomuto dňu bola žalovaná v omeškaní viac ako tri mesiace so splatením splátky splatnej dňa 08.09.2017 a 08.10.2017. To znamená, že žalobca mohol úver zosplatniť pre nezaplatenie týchto dvoch splátok, pretože iba s týmito splátkami bola žalovaná v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v omeškaní dlhšie ako tri mesiace. V prípade, ak by sa počítalo plynutie premlčacej doby od ktorejkoľvek tejto splátky, je nárok žalobcu potrebné považovať za premlčaný v celom rozsahu, keďže premlčacia doba by v prípade prvej splátky uplynula dňa 08.09.2020 a v prípade druhej splátky dňa 08.10.2020, a žaloba bola podaná na súd až dňa 07.01.2021, teda po uplynutí premlčacej doby. Pre úplnosť súd uviedol, že mal za to, že premlčacia doba začala plynúť od splatnosti prvej splátky, s ktorou sa žalovaná dostala do omeškania a ktorá zároveň spĺňala podmienku, že s ňou bola žalovaná v omeškaní viac ako tri mesiace, t. j. v danom prípade od splátky splatnej 08.09.2017, keďže keď zákon vymedzuje podmienku omeškania splátky, myslí tým v poradí prvej splátky, za predpokladu, že táto nebude uhradená. Zároveň v prípade, ak dôjde k zaplateniu niektorej splátky do uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, pre túto splátku už nie je možné vyhlásiť mimoriadnu splatnosť, čo má zabezpečiť ochranu spotrebiteľa, ak tento je schopný naďalej platiť svoje záväzky. Vzhľadom k uvedenému súd žalobu žalobcu zamietol. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanej ako strane, ktorá mala v konaní plný úspech, priznal plnú náhradu trov konania voči žalobcovi, pričom o výške náhrady trov rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a jeho žalobe vyhovieť s tým, že mu bude priznaný voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, resp. navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa názoru odvolateľa súd nesprávne posúdil začiatok plynutia premlčacej doby. Poukázal na skutočnosť, že pri dohode o plnení dlhu v splátkach môže veriteľ od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou. Každá zo splátok tak predstavuje samostatné plnenie, a preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba podľa ust. § 103 Občianskeho zákonníka samostatne. Občiansky zákonník v ust. § 565 umožňuje, aby sa veriteľ s dlžníkom dohodli, že ak sa nesplní niektorá splátka, môže veriteľ uplatniť právo na zosplatnenie celého dlhu. Veriteľ v takom prípade môže žiadať o zaplatenie celého dlhu, avšak toto svoje právo môže uplatniť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, v opačnom prípade toto právo zaniká. Ak toto právo veriteľ uplatní, trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zosplatnený dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu splatnosti celého

dlhu. Ak však veriteľ toto právo nevyužije a ďalšia splátka sa stane splatnou, potom toto právo zaniká a vzniká mu až v prípade, ak dlžník nezaplatí ani túto, ďalšiu splátku dlhu. Zdôraznil, že neuplatnenie práva podľa ust. § 565 OZ do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky spôsobuje zánik tohto práva veriteľa. V posudzovanom prípade bolo preukázané, že žalovaná bola v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (podaním zo dňa 15.01.2018) v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako tri mesiace (ako to vyžaduje ust. § 53 ods. 9 OZ). Keďže však právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky, potom mimoriadna splatnosť úveru nemohla byť v posudzovanom prípade vyhlásená pre nesplnenie inej splátky, než splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti bezprostredne predchádzala, t. j. v danom prípade splátky splatnej dňa 08.01.2018. Pre všetky splátky, ktoré vyhláseniu mimoriadnej splatnosti predchádzali, tak v súlade s ust. § 103 OZ plynie samostatná trojročná premlčacia doba. Pre splátky splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti plynie premlčacia doba od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Z uvedeného dôvodu žalobca považoval za nesprávny súdny výklad druhej vety ust. § 103 OZ tak, ako ho uviedol v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie, a v zmysle ktorého za „nesplnenú splátku“ je potrebné považovať splátku, ktorá prechádza vyhláseniu mimoriadnej splatnosti po dobu dlhšiu ako tri mesiace (t. j. v posudzovanom prípade už splátky splatnej dňa 08.09.2020), nakoľko takýto výklad je v priamom rozpore s ust. § 565 OZ. Takýto výklad citovaného ustanovenia by v praxi znamenalo, že niektoré splátky splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti by nemuseli byť premlčané (napr. v prejednávanom prípade splátka splatná dňa 08.01.2018), avšak zostatok dlhu (splátky úveru splatné od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti) by už v ten istý moment bol premlčaný, nakoľko by plynutie premlčacej doby splátok splatných od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bolo posunuté o viac ako tri mesiace pozadu, t. j. splátka úveru splatná napr. dva mesiace pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti by sa premlčala neskôr, ako splátky úveru splatné od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, čo považuje žalobca za absurdné. Poukázal na to, že uplatnený výklad druhej vety ust. § 103 OZ zo strany súdu predstavuje nezákonné skrátenie premlčacej doby o tri a viac mesiacov, a zároveň je v priamom rozpore s ust. § 565 OZ, keďže právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre nezaplatenie splátky so splatnosťou 08.09.2017 zaniklo splatnosťou nasledujúcej splátky dňa 08.10.2017. Z uvedených dôvodov je zrejmé, že v prípade, ak právny predchodca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 15.01.2018, tak toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 565 OZ pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 08.01.2018 (t. j. splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru bezprostredne predchádzala, a pre ktorej nezaplatenie mohol v súlade s ust. § 565 OZ vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru), a zároveň toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. 53 ods. 9 OZ po omeškaní spotrebiteľa (žalovanej) s platením splátok po dobu dlhšiu ako tri mesiace. V zmysle uvedeného teda pôvodný veriteľ využil svoje právo a vyhlásil mimoriadnu splatnosť podaním zo dňa 15.01.2018, a to pre nesplnenie splátky splatnej dňa 08.01.2018, ktorá predstavuje „nesplnenú“ splátku v zmysle ust. § 103 OZ, a od ktorej splatnosti plynie premlčacia doba pre všetky splátky splatné do budúcnosti. Podľa názoru žalobcu preto vzhľadom na vyššie uvedené nejestvuje taký výklad predmetných ustanovení, v ktorom by bol jeho nárok ako celok premlčaný, a teda ani nemohol dôjsť k premlčaniu pohľadávky, nakoľko žaloba bola na súde podaná včas. Poukázal tiež na rozhodovacia činnosť Krajského súdu v Bratislave (sp. zn. 15CoCsp/13/2020), Krajského súdu v Košiciach (sp. zn. 3CoCsp/30/2020, 6CoCsp/12/2021, 3CoCsp/6/2020, 11CoCsp/5/2020), Krajského súdu v Nitre (sp. zn. 7Co/141/2017, 5Co/114/2017) a Krajského súdu v Trenčíne (sp. zn. 17Co/228/2016).

4. K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadrila žalovaná, ktorá navrhla napadnutý rozsudok z dôvodu vecnej správnosti potvrdiť a priznať jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Uviedla, že v prípade zosplatenie podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynie trojročná premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa však pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Ustanovenie § 103 OZ totiž predstavuje lex specialis voči § 101 OZ, čo znamená, že premlčacia doba nezačína plynúť od okamihu, kedy sa záväzok stal splatný (teda kedy bol dlžník vyzvaný na zaplatenie na splatenie celej pohľadávky), ani od okamihu využitia práva podľa § 565 OZ veriteľom, ale od okamihu splatnosti tej splátky, kvôli ktorej k zosplateniu došlo. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, a potom je práve táto splátka tou splátkou „pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh“ v zmysle § 103 OZ. Preto od zročnosti tejto splátky plynie premlčacia doba v zmysle tohto ustanovenia. Pri posudzovaní začiatku plynutia premlčacej doby je teda potrebné zistiť, s ktorou konkrétnou splátkou bol dlžník v čase vykonania tohto práva zo strany veriteľa v omeškaní práve tri mesiace a od jej zročnosti potom plynie premlčacia doba zvyšku dlhu podľa § 103 OZ. Z odôvodnenia rozhodnutia (bod 24.) vyplývajú jasné a preskúmateľné závery súdu, že k zosplateniu

úveru došlo listom právneho predchodcu žalobcu zo dňa 15.01.2018, pričom k tomuto dňu bola žalovaná v omeškaní viac ako tri mesiace so splatením splátky splatnej dňa 08.09.2017 a 08.10.2017 (pričom žalovaná uviedla, že išlo o splátky splatné dňa 08.09.2017, 08.10.2017 a 08.11.2017, čo žalobca nerozporoval). To znamená, že žalobca mohol úver zosplatiť pre nezaplatenie týchto dvoch splátok, pretože iba s týmito splátkami bola žalovaná v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v omeškaní dlhšie ako tri mesiace. Súd konštatoval, že v prípade, ak by sa počítalo plynutie premlčacej doby od ktorejkoľvek tejto splátky, je nárok žalobcu potrebné považovať za premlčaný v celom rozsahu, keďže premlčacia doba by v prípade prvej splátky uplynula dňa 08.09.2020 a v prípade druhej splátky dňa 08.10.2020, a žaloba bola podaná na súd až dňa 07.01.2021, teda po uplynutí premlčacej doby. Žalobcom opakovane prezentovaný právny názor je absolútne nesprávny a zdá sa celkom účelový vzhľadom k dátumu podania žaloby (podľa takej argumentácie žalobcu by potom premlčacia doba uplynula až dňa 08.01.2021, pričom žaloba bola na súd podaná dňa 07.01.2021). Uvedený záver žalobcu nepochybne odporuje práve ustanoveniu § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo svojej podstate lex specialis všeobecnému ustanoveniu § 101 Občianskeho zákonníka, ktoré viažu začiatok plynutia premlčacej doby v podstate na okamih splatnosti. Naopak, ust. § 103 Občianskeho zákonníka viaže (podobne ako napr. § 106 alebo § 107 OZ) začiatok plynutia premlčacej doby na okamih, kedy nastala právna skutočnosť, ktorá zakladá právo domáhať sa určitého plnenia (konkrétne domáhať sa splatnosti celého dlhu). Záver žalobcu je nesprávny aj preto, že dodávateľ má povinnosť v zmysle § 53 ods. 9 OZ čakať s uplatnením práva na predčasné zosplatenie úveru v zmysle § 565 OZ tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, pre ktorú k zosplateniu pristúpil. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ je lex specialis k ustanoveniu § 565 OZ. Ak teda v prerokovanej veci išlo o splátku splatnú 08.09.2017, začala týmto dňom plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovanej. Trojročná premlčacia doba zosplateného zvyšku dlhu tak uplynula najneskôr 08.09.2020. Poukázala v tejto súvislosti na rozhodovaciu činnosť Krajského súdu v Trnave (sp. zn. 9CoCsp/80/2020, 26CoCsp/73/2020, 25CoCsp/2/2020, 26CoCsp/39/2020, 25CoCsp/46/2020, 26CoCsp/38/2020, 25Co/163/2019).

5. K vyjadreniu žalovanej sa písomne vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že trvá na podanom odvolaní a v celom rozsahu sa pridržiava svojich doterajších vyjadrení.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f, a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP) a dospel k záveru, že odvolacie námietky vznesené žalobcom nie sú dôvodné.

7. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 22Csp/44/2021 je zaplatenie sumy 12.570,94 eur s príslušenstvom.

8. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba zamietnutá a žalovanej bol priznaný nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

9. Odvolateľ odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam [§ 365 ods. 1 písm. f) CSP] a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP]. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP je daný, ak výsledok hodnotenia dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá postupu vyplývajúcejmu z ust. § 191 CSP, pretože súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo súd nezohľadnil rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané a vyšli počas konania najavo, alebo v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak, z hľadiska ich závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti a vierohodnosti je logický rozpor, alebo ktorého odporujú ust. § 195 až 210 CSP. Odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP je daný, ak súd prvej inštancie posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo

právnou normu, síce správne určenú, nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

10. Zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadruje, že záver, ktorý si sudca urobí o pravdivosti, či nepravdivosti tvrdených skutočností, vzhľadom na poznatky získané z vykonaných dôkazov, je vecou vnútorného sudcovho presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Z tejto zásady vyplýva, že na nesprávnosť hodnotenia dôkazov možno usudzovať len zo spôsobu, akým súd hodnotenie vykonal. Ak nemožno v tomto smere vyčítať súdu žiadne pochybenia (napr. že výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá pravidlám logického myslenia, alebo že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplynuli alebo opomenul rozhodné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo), potom nie je ani možné polemizovať s jeho skutkovými závermi.

11. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie za účelom zistenia skutkového stavu, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedal postupu vyplývajúcejmu z ust. § 191 CSP, pretože súd zobral do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, prednesov strán sporu vyplynuli, zohľadnil rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané a vyšli počas konania najavo a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá pravidlám logického myslenia. V odôvodnení svojho rozsudku súd prvej inštancie jasne a výstižne vysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, teda odôvodnenie napadnutého rozhodnutia má všetky atribúty vyžadované ust. § 220 ods. 2 CSP a nemožno mu nič vyčítať.

12. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, použil správne právne predpisy a tieto i správne vyložil a na daný skutkový stav správne aplikoval.

13. Pretože odvolací súd v celom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov, a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotno-právne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku.

14. Pokiaľ ide o nároky zo spotrebiteľskej zmluvy, ustanovenie § 53 ods. 9 OZ v znení účinnom od 1. júla 2011 umožňuje uplatniť právo podľa § 565 OZ až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou. V tejto časti je toto ustanovenie lex specialis k § 565 druhej vete OZ, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri úvere splácanom mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. Ak by malo platiť doslovne obmedzenie § 565 druhej vety OZ, veriteľ by z takejto spotrebiteľskej zmluvy nikdy nemohol uplatniť právo na zosplatenie podľa § 565 OZ. To je však v rozpore s ustanovením § 53 ods. 9 OZ, ktorý jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže, avšak len za tam uvedených podmienok. Teda v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 OZ po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky. Právo požadovať zaplatenie celého dlhu však napriek tomu zostáva právom veriteľa, nie jeho povinnosťou. Ani z § 53 ods. 9 OZ, ani z iných ustanovení totiž nemožno dovodiť, že by ich cieľom malo byť tlačiť dlžníka do čo najskoršieho zosplatenia celého dlhu. Takýto výklad by bol navyše aj v rozpore s ochranným účelom § 53 ods. 9 OZ. Ak toto ustanovenie obmedzuje veriteľa vo využití jeho práva tak, že ho možno využiť až po trojmesačnom omeškaní (teda nie napr. po niekoľkodňovom krátkom omeškaní so splatením splátky), ťažko možno uvažovať, že jeho účelom má byť zároveň čo najskôr dlžníka zbaviť výhody splátok.

15. Ustanovením § 53 ods. 9 OZ tak nemožno právu veriteľa podľa § 565 OZ dávať charakter povinnosti, v dôsledku čoho ani nemožno účinky nevyužitia tohto práva pre veriteľa posudzovať prísnejšie než to robí samotný § 565 OZ. Podľa § 565 OZ vety druhej, veriteľ môže toto právo uplatniť len do splatnosti ďalšej splátky. Ak ho nevyužije, možnosť uplatniť toto právo zaniká vo vzťahu k predošlej splátke, ale zároveň

znova vzniká vo vzťahu k novej omeškanej splátke a trvá zasa až do splatnosti najbližšej ďalšej splátky. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ potom viaže možnosť vykonať právo podľa § 565 na trojmesačné omeškanie s jednou splátkou. V súvislosti s § 53 ods. 9 OZ potom treba druhú vetu § 565 OZ interpretovať tak, že možnosť vykonať toto právo (ak bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve) vzniká uplynutím trojmesačného omeškania s niektorou splátkou a trvá do okamihu, kedy by uplynulo trojmesačné omeškanie s ďalšou splátkou, teda kedy by vznikla veriteľovi podľa § 53 ods. 9 OZ nová (ďalšia) možnosť toto právo uplatniť. Takýmto výkladom sa zabezpečí vzájomný súlad § 53 ods. 9 OZ s ratio legis § 565 druhej vety OZ. V dôsledku toho tak musí (rovnako ako podľa § 565 druhej vety OZ) platiť, že ak veriteľ svoje právo podľa § 565 nevyužije do najbližšieho termínu, kedy by ho využiť mohol (teda do najbližšieho dátumu uplynutia troch mesiacov od splatnosti splátky nasledujúcej po tej omeškanej splátke, kvôli ktorej toho právo môže uplatňovať), nemôže už kvôli omeškaniu s danou konkrétnou splátkou využiť. Môže ho využiť len kvôli (trojmesačnému) omeškaniu s ďalšou splátkou, pokiaľ s ňou je dlžník tiež v omeškaní. Ak s ňou v omeškaní nie je, nemôže ho využiť vôbec.

16. Vyššie uvedené závery však nemajú žiaden vplyv na plynutie premlčania. Ustanovením § 53 ods. 9 OZ sa totiž nijako nenevolizovalo ustanovenie § 103 OZ, preto aj v prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu využitia práva žiadať splatenie celého úveru, ako to nesprávne namieta odvolateľ. Ako už bolo uvedené, keď § 53 ods. 9 OZ. umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka tou splátkou, „pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh“ v zmysle § 103 OZ. Preto od zročnosti tejto splátky (a nie až uplynutím troch mesiacov, resp. zosplatením) plynie premlčacia doba v zmysle tohto ustanovenia. Pri posudzovaní začiatku plynutia premlčacej doby je teda potrebné zistiť, s ktorou konkrétnou splátkou bol dlžník v čase vykonania tohto práva zo strany veriteľa v omeškaní práve tri mesiace (nie dlhšie) a od jej zročnosti potom plynie premlčacia doba zvyšku dlhu podľa § 103 OZ. Opačný názor odvolateľa, podľa ktorého by premlčacia doba mala začať plynúť až okamihom využitia práva na zosplatenie celého úveru, nie je správny a odporuje práve citovaným ustanoveniam § 103 OZ. Ako už bolo zdôraznené, toto ustanovenie je totiž vo svojej podstate lex specialis k všeobecnému ustanoveniu § 101 OZ, ktoré viaže začiatok plynutia premlčacej doby v podstate na okamih splatnosti. Naopak, ustanovenie § 103 OZ viaže (podobne ako napr. § 106 alebo § 107 OZ) začiatok plynutia premlčacej doby na okamih, kedy nastala právna skutočnosť, ktorá zakladá právo domáhať sa určitého plnenia (konkrétne: domáhať sa splatnosti celého dlhu).

17. S prihliadnutím na vyššie uvedené sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie vysloveným v odôvodnení napadnutého rozsudku.

18. Ďalšie argumenty strán odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, keď i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzanými stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/2004, III.ÚS 209/2004, II.ÚS 200/2009 a pod.). Na ďalšiu argumentáciu strán, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie veci a zachádzajúcu do zbytočných podrobností, s ktorou sa už vypořiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia prvoinštančný súd, teda odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

19. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a nemohol preto dať za pravdu odvolateľovi. Z dôvodu, že odvolacie dôvody odvolateľa neboli opodstatnené a neboli zistené ani žiadne nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré by mal odvolací súd prihliadnuť z tzv. úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej, ako i v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania, keď súd prvej inštancie správne v spore úspešnej žalovanej, priznal nárok na náhradu trov konania, z dôvodu vecnej správnosti potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

20. V odvolacom konaní plne úspešnej žalovanej súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči v spore neúspešnému žalobcovi, o výške ktorej

rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

21. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).